Gemeente Rotterdam

Maatschappelijke Ontwikkeling
Handhaving, Buitenruimte, Mobiliteit
Mr. Drs. V.P.G. Karremans

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Van: Babette van Viegen
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk: M2303-4925 - 23bo4793

Onderwerp: Aanpak Seksuele straatintimidatie - Jaarplan 2023

Datum: B&W 16 mei 2023

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?
De gemeente Rotterdam zet zich al enkele jaren in tegen seksuele straatintimidatie (SSI). Dit is hard nodig want een meerderheid van de jonge Rotterdamse vrouwen en de LHBTIQA+ gemeenschap heeft hier nog steeds mee te maken. Dat is onacceptabel en daarom gaan we onze inzet versterken.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen en toelichting:
Voor 2023 zijn als gevolg van het coalitieakkoord 'Eén stad' meer middelen beschikbaar voor de aanpak SSI dan in voorgaande jaren. En dit zal nog groeien tot een vertienvoudiging van het budget in 2024. Daardoor kan de aanpak SSI flink worden uitgebreid; enerzijds door bestaande succesvolle activiteiten uit te breiden, anderzijds door nieuwe activiteiten te ontwikkelen die eerder niet mogelijk waren.

In 2021 is de aanpak seksuele straatintimidatie geactualiseerd en de concrete inzet wordt sindsdien vormgegeven door middel van jaarplannen. Hierbij bieden wij u het jaarplan SSI 2023 aan, evenals een overzicht van de activiteiten die hebben plaatsgevonden in 2022. In deze brief lichten wij een aantal ontwikkelingen toe.

Uitgelichte ontwikkelingen op de aanpak SSI
Bereik
In 2022 heeft de aanpak seksuele straatintimidatie als gevolg van de herijking een grotere focus op preventie gekregen dan voorheen. Dit heeft geresulteerd in veel inzet op jongeren in de wijk en op onderwijs. Hierbij zijn in 2022 in totaal meer dan 2000 Rotterdamse jongeren bereikt[1].

[1] 1200 jongeren via interactieve theatervoorstellingen op scholen, 600 jongeren via gastlessen op scholen, rest door middel van kleinere dialoogtafels, omstanderinterventies en jongerenwerk (interventies GirlsTalk, Lefgozers! en Make a Move).

Ook hebben in 2022 bestuurders van meer dan tien verschillende Rotterdamse onderwijsinstellingen de intentieverklaring ondertekend waarin is afgesproken dat zij zich samen met de gemeente zullen inzetten voor het tegengaan van SSI. Deze initiatieven worden uiteraard voortgezet in 2023.

Dag tegen seksuele straatintimidatie

Op verzoek van de Raad (motie 21bb14114) is tijdens de Orange the World periode (25 november t/m 10 december 2022) een avond tegen seksuele straatintimidatie georganiseerd in de vorm van een filmvertoning met zaaldiscussie na afloop. Rotterdammers zijn via het nieuwe MijnRotterdam.nl uitgenodigd om deel te nemen aan deze avond, evenals raadsleden en professionals uit de stad. Door het gemengde publiek ontstond een zeer waardevolle discussie over het onderwerp seksuele straatintimidatie. Daarmee beschouwen we motie 21bb14114 als afgedaan. In het vervolg willen we jaarlijks tijdens Orange the World aandacht besteden aan het onderwerp seksuele straatintimidatie. Daarnaast hebben we van 8 t/m 12 mei 2023 een Rotterdamse week tegen straatintimidatie georganiseerd. In die week heeft de gemeente, samen met partners uit de stad, aandacht gevraagd voor de aanpak van seksuele straatintimidatie.

StopApp

Sinds 2018 wordt in Rotterdam de StopApp gebruikt voor het registreren van meldingen van seksuele straatintimidatie. In het jaarplan 2022 was de ambitie opgenomen om de StopApp te integreren met de grotere MeldR-app. Dit om de wildgroei aan gemeentelijke apps tegen te gaan en een groter bereik te creëren. Na onderzoek is echter gebleken dat het op dit moment door technische complicaties niet mogelijk is om de StopApp te integreren met MeldR. Daarom is ervoor gekozen om vooralsnog door te gaan met de StopApp en wederom in te zetten op het vergroten van de bekendheid. Ook wordt in 2023 ingezet op uitbreiding van hulpaanbod aan slachtoffers die een melding via de app doen, bijvoorbeeld door contact met Slachtofferhulp en het aanbieden van een weerbaarheidscursus. Dit wordt afgestemd op de behoeften van het slachtoffer. Ondertussen blijft het doel om de StopApp te integreren.

Landelijke strafbaarstelling SSI

In 2022 heeft de Minister van Justitie & Veiligheid het wetsvoorstel 'Wet seksuele misdrijven' ter hervorming van de landelijke zedenwetgeving naar de Tweede Kamer gestuurd, inclusief het beoogde wetsartikel over de strafbaarstelling van seksuele intimidatie. Rotterdam, gezamenlijk met diverse andere koplopergemeenten bij de aanpak van seksuele (straat)intimidatie, heeft zich het afgelopen jaar hard gemaakt voor een goed handhaafbaar wetsartikel waarbij naast de politie ook boa's de bevoegdheid krijgen om te handhaven op dit wetsartikel. In september 2022 heeft wethouder Karremans namens het college daartoe ingesproken tijdens het rondetafelgesprek van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid met het onderwerp 'Straatintimidatie tegen vrouwen'.

Momenteel wordt het voorstel behandeld in de Tweede Kamer en zal Rotterdam ook gedurende dit proces blijven pleiten voor goed handhaafbare landelijke strafbaarstelling van seksuele intimidatie en een stevige rol van boa's hierin. De verwachting is dat in de loop van 2023 duidelijk wordt of de voorstellen uit de Wet seksuele misdrijven er daadwerkelijk komen, en zo ja, in welke vorm dan precies. Verwachte invoering is vooralsnog begin 2024.

Integrale aanpak SSI

Seksuele straatintimidatie staat niet op zichzelf, maar valt binnen een breder spectrum van grensoverschrijdend gedrag. Om zo efficiënt en effectief mogelijk te zijn, wordt daarom op een aantal specifieke punten samengewerkt met de aanpak seksueel geweld. In 2023 zal dat in ieder geval gebeuren rondom grensoverschrijdend gedrag in de horeca. Bijvoorbeeld door hier samen te werken in het organiseren van trainingen voor horecapersoneel.

Daarnaast zal het Panel Deurbeleid Rotterdam zich met ingang van 2023 niet alleen meer richten op een discriminatievrij deurbeleid, maar ook op het vergroten van de sociale veiligheid en het tegengaan van seksueel grensoverschrijdend gedrag in de horeca. Het panel deurbeleid is een samenwerkingsverband tussen gemeente, horeca, particuliere beveiligers, politie, de horeca stewards en het antidiscriminatiebureau RADAR. Daarnaast worden Rotterdamse jongeren in het panel vertegenwoordigd door N8W8 en Young010.

Ook wordt de aanpak SSI integraal vormgegeven door deze te belichten en er inzet op te plegen vanuit meerdere hoeken. Binnen de aanpak SSI is veel aandacht voor zowel de preventieve kant bij het voorkomen van dergelijk gedrag, als voor het ingrijpen door bijvoorbeeld handhavers, professionals en andere omstanders wanneer zij getuige zijn van seksuele straatintimidatie. Hierdoor beogen we op zowel de korte als lange termijn een gedragsverandering en verandering van sociale normen zodat iedereen in Rotterdam veilig over straat kan zonder seksueel geïntimideerd te worden.

Kortom, de Rotterdamse aanpak seksuele straatintimidatie draagt volop bij aan de beoogde gedrags- en normverandering waardoor vrouwen, meisjes en LHBTIQA+ personen in de toekomst steeds veiliger over straat kunnen in Rotterdam, zonder lastig gevallen te worden. In 2022 zijn veel activiteiten georganiseerd binnen de verschillende pijlers, zowel door preventieve aanbieders als door handhavers. In 2023 zetten we deze succesvolle activiteiten voort en intensiveren en vergroten we de aanpak seksuele straatintimidatie verder als opmaat naar de vertienvoudiging van de middelen vanaf 2024.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:
Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlagen
- Overzicht activiteiten 2022
- Jaarplan SSI 2023